

Protokoll från Kärnavfallsrådets rådsmöte nr 6/2011

Tid: Måndag 24 oktober, 2011

Plats: Arlanda stad

Närvarande:

Ledamöter: Torsten Carlsson, ordf.
Carl Reinhold Bråkenhielm, vice ordf
Clas-Otto Wene
Jenny Palm
Lena Andersson-Skog
Lennart Johansson
Mats Harms-Ringdahl
Thomas Kaiserfeldt
Tuija Hilding Rydevik
Willis Forsling

Sakkunniga: Hannu Hänninen
Ingvar Persson

Kanslichef Holmfridur Bjarnadottir
Sekreterare Peter Andersson
Bitr. sekreterare Karolina Brogan

Miljödepartementet: Ansi Gerhardsson

1. Mötets öppnande, föredragningslista

Beslut: Föredragningslistan godkändes. Torsten förklarade mötet öppnat

2. Reflektioner från ledamöter

Willis har deltagit som huvudtalare på konferensen 2011 IEEE International Conference on Waste Recycling, Ecology and Environment som anordnades av Southwest University of Science and Technology i Kina. Konferensen behandlade avfall i stort men även kärnavfall. Många av hans tidigare doktorander från Kina är nu professorer. Resan bekostades av de Kinesiska universitet som besöktes.

Willis har även deltagit i NEA ClayClub Workshop -"Clays under Nano- to Microscopic resolution i Karlsruhe,Tyskland. Han kommer att sammanfatta lärdomar från konferensen i Rådets kommande kunskapslägesrapport.

Willis har även tillsammans med Lennart och Peter varit i Östhammar och lyssnat till när Patrik Fors och Arvid Ödegaard-Jensen presenterade sin forskning angående kärnbränslekorrosion.

Hannu har varit hemma i Finland i två veckor. Hannu berättade att många i USA är intresserade av utvecklingen i Sverige med avseende på KBS-3 metoden nu när planerna om slutförvar i Yucca Mountain har lagts på is.

Ingvar har varit på SSM:s informationsmöte då deras arbete med granskningen av SKB:s ansökan presenterades. Han har även tillsammans med Torsten och Peter besökt Östhammars kommun där delar av kommunens granskningsorganisation berättade om sitt arbete med att behandla SKB:s ansökan. Vid mötet diskuterades även rådets kommande arbete och vilka förväntningar kommunen har på Rådets kommande arbete.

Carl Reinhold arbetar med ett samarbetsprojekt med rådet motsvarighet i USA, NWTRB (Nuclear Waste Technical Review Board). Projektet handlar bland annat om bränslets väg från CLAB till ett slutförvar och vad som händer om man gör förändringar i det huvudscenario som presenterats av SKB: Vad skulle hända om det vara möjligt att använda bränslet i kommande generationers reaktorer.

Tuija är handledare åt en doktorand, Antoinette Wärnbäck, som arbetar med en avhandling med arbetstiteln "Den gemensamma praktiken – fallet med den svenska processen inför beslut om slutförvar av använt kärnbränsle". Fokus i detta projekt är att kartlägga hur den gemensamma praktiken (eng. communities of practice) ser ut beträffande slutförvar av använt kärnbränsle för de tre aktörerna SKB, SSM och miljöförhållanden.

Clas Otto arbetar med två artiklar som handlar om lärandekurvor. Teorin om lärandekurvor handlar om att produktionen blir billigare ju fler enheter som tillverkas. Till exempel kommer SKB:s första kapsel vara avsevärt dyrare att tillverka än den sista. Clas Otto arbetar även med ett kapitel till Rådets kunskapslägesrapport.

Mats har varit med och ordnat en konferens som behandlade hur myndigheter och universitet ska kunna samverka i frågor som behandlar strålskydd.

Jenny blev i september befördrad till professor i Teknik och social förändring vid Linköpings universitet.

Torsten har tillsammans med Ingvar och Peter besökt Östhammars kommun där delar av kommunens granskningsorganisation berättade om sitt arbete med att behandla SKB:s ansökan. Det framfick vid detta besök att kommunen ser Rådet som en viktig samtalspartner.

Torsten har även träffat SSM som berättade om sin stegvisa tillståndsprovning av SKB:s ansökan

Torsten har också träffat Miljödepartementet, Björn Duva och Ansi Gerhardsson, tillsammans med Holmfridur och Peter för att diskutera förslag till rådets verksamhetsplan 2012.

3. Kunskapslägesrapport 2012

Tidigare presenterad tidsplan och innehåll ligger kvar. Bidrag till kunskapslägesrapporten lämnas till kansliet 14 november.

4. SKB presentation av ansökan

SKB besökte Rådet för att informera om sin ansökan. Från SKB deltog Allan Hedin, Claes Thegerström, Erik Setzman, Helene Åhsberg och Olle Olsson.

5. Hantering av SKB:s ansökan

Rådet har begärt och beviljats förlängd tid för att lämna synpunkter på behovet av kompletteringar av ansökningarna till Mark- och miljödomstolen vid Nackas tingsrätt till den 1 november 2012.

Som tidigare diskuterats har Kärnavfallsrådet inte för avsikt att granska ansökan i bemärkelsen huruvida ett slutförvar enligt KBS-3 metoden bör uppföras eller inte. Rådet kommer i sina yttranden till miljödomstolen att lyfta vissa frågor som ligger inom rådets kompetensområde och som rådet har lyft i sina kunskapslägesrapporter och tidigare granskningar av SKB:s Fud-program. Fokus i rådets arbete är att säkerställa att alla viktiga handlingar finns med i den ansökan som överlämnats till miljödomstolen.

Rådet arbetar vidare enligt den plan som presenterades vid rådsmöte 5. Planen ska i första hand fungera som en plan för inläsning av SKB:s ansökan. Texterna ska läsas med utgångspunkt i frågan ”vad saknas?”.

Arbetsgång:

Sammanställande kallar till möte, telefonmöte (kontakta Peter för instruktioner och uppgifter som behövs för att hålla telefonmöte) eller direkt möte (kontakta Karolina för resor och övernattnig).

En lista över saker som gruppen anser saknas arbetas fram.

Listan sammanställs och sorteras av upphandlad konsult.

Konsultens roll blir koordinerande men i första hand gå igenom rådets yttrande.

De frågor som lyfts i rådets arbete men som inte passar i ett yttrande till miljödomstolen kan behandlas i Rådets kunskapslägesrapport.

Ett förslag till tidsplan tas fram av kansliet. Grupperna ansvarar själva för läsningen och sammankallande till möten.

6. Verksamhetsplanen och budget

Miljödepartementet önskar att rådet har mer utåtriktad verksamhet, d.v.s. utökar seminarieverksamheten samt att de tittar mer på vad som händer i andra länder.

Rådet kommer anordna ett antal seminarier under 2012 som lyfter och diskuterar relevanta frågor inom kärnavfallsområdet. Ämnen för seminarier har sin utgångspunkt i rådsmedlemmarnas önskemål.

Datum för rådsmöten under 2012:

- Rådsmöte 1, **7 februari.**
- Rådsmöte 2, **27 – 28 mars.**
- Rådsmöte 3, **24 april.**
- Rådsmöte 4, **30 maj.**
- Rådsmöte 5, **13 september.**
- Rådsmöte 6, **17 -18 oktober.**
- Rådsmöte 7, **6 december.**
-

Beslut: Kärnavfallsrådets verksamhetsplan 2012 samt budget fastställdes. (bilaga 1 och bilaga 2)

7. Övrigt

- **Information från miljödepartementet**

Ansi Gerhardsson, Kansliråd Miljödepartementet, informerade om den omorganisation som genomförts på departementet. Frågor som rör kärnavfall ligger nu under kemikalieenheten och enhetschef är Björn Dufva. Miljödepartementet fick även en ny chef när Lena Ek efterträdde Andreas Carlgren som miljöminister. Detta medför även att det är en ny statssekreterare, Anders Flanking. Ansi informerade att regeringens beslut angående SKB:s Fud-program 2010 kommer inom kort. Regeringens beslut om kärnavfallsavgifter väntas komma runt jul.

Departementets förväntningar på rådet: Kärnavfallsrådet är regeringens rådgivare och ska endast ge råd åt regeringen. Sammansättningen av rådsmedlemmar gör att rådet kan lyfta frågor brett. Departementet ser även fortsättningsvis rådet som en plattform för att diskutera de frågor som är i behov av belysning. Departementet tycker att rådets roll är viktig och den centrala delen i rådets uppgifter är arbetet med kunskapslägesrapporten.. SKB:s Fud-program kommer att fortsätta och där kommer det lyftas frågor som är viktiga att Rådet tittar på t.ex. utbyggnad av SFR och arbetet med förvaring av det långlivade avfallet.

- **Kärnavfallsrådets yttrande om ett nationellt program för kärnkraft i Polen.**

Se bilaga 3

- **Information inför studiebesök till Olkiluoto**

Karolina informerade om studiebesöket.

Justeras

Torsten Carlsson
Ordförande

Vid protokollet:

Peter Andersson
Punkt 7, även **Ingvar Persson**